

„Elementarz odkrywców”, klasa 3

Na szaro zaznaczono przewidywane efekty przypisane treściom wykraczającym ponad podstawę programową

Edukacja	Treści nauczania „Elementarz odkrywców”, klasa 3	Przewidywane efekty edukacyjne (umiejętności, wiadomości, społecznie akceptowane zachowania)
polonistyczna	<p>1. Osiągnięcia w zakresie słuchania:</p> <ul style="list-style-type: none"> – obdarza uwagę rówieśników i dorosłych – słucha wypowiedzi nauczyciela, rówieśników i innych osób w różnych codziennych sytuacjach – okazuje szacunek wypowiadającej się osobie – wykonuje proste zadania według usłyszonej instrukcji, podowanej przez nauczyciela etapowo – zadaje pytania w sytuacji braku zrozumienia stuchanej wypowiedzi – słucha z uwagą tekstów czytanych przez nauczyciela – słucha uważnie i z powagą wypowiedzi osób podczas uroczystości, koncertów, obchodów świat narodowych i innych zdarzeń kulturalnych – słucha tekstów interpretowanych artystycznie – przejawia w powyższych wydarzeniach zachowanie adekwatne do sytuacji – słucha wypowiedzi innych i najczęściej czeka na swoją kolej, aby się wypowiedzieć – potrafi na ogół panować nad chęcią naglego wypowiadania się, szczególnie w momencie wykazywania tej potrzeby przez drugą osobę <p>2. Osiągnięcia w zakresie mówienia:</p> <ul style="list-style-type: none"> – mówi na tematy związane z życiem rodzinnym, szkolnym oraz inspirowane literaturą szkolnymi, lekturą, wydarzeniami kulturalnymi – wypowiada się, stosując adekwatne do sytuacji wybrane techniki języka mówionego: pauzy, zmianę intonacji – formułuje pytania, dotyczące sytuacji zadaniowych, wypowiedzi ustnych nauczyciela, uczniów lub innych osób z otoczenia – wypowiada się w formie uporządkowanej i rozwiniętej na tematy związane z przeżyciami, zadaniem, sytuacjami szkolnymi, lekturą, wydarzeniami kulturalnymi – porządkuje swoją wypowiedź, poprawia w niej błędy – opowiada treść historię obrazkowych, dostosując związki przyczynowo-skutkowe – odpowiada na pytania dotyczące przeczytyanych tekstów, ilustracji – systematycznie wzbogaca słownictwo czynne – omawia treść przeczytyanych tekstów i obejrzanych ilustracji – nadaje znaczenie i tytuł obrazom i fragmentom tekstów – składa ustne sprawozdanie z wykonanej pracy – recytuje z pamięci krótkie rymowanki, wiersze, piosenki – dobiera stosowną formę komunikacji werobalnej i własnego zachowania, wyrażającą szacunek i empatię do rozmówcy – dostosowuje ton głosu do sytuacji, np. nie mówi zbyt głośno – nazыва czynności, sytuacje, doświadczenie – wykonyuje eksperymenty językowe, nadaje znaczenie czynnościom i doświadczeniom, tworząc charakterystyczne dla siebie formy wypowiedzi 	<ul style="list-style-type: none"> – obdarza uwagę rówieśników i dorosłych – słucha wypowiedzi nauczyciela, rówieśników i innych osób w różnych codziennych sytuacjach – okazuje szacunek wypowiadającej się osobie – wykonuje proste zadania według usłyszonej instrukcji, podowanej przez nauczyciela etapowo – zadaje pytania w sytuacji braku zrozumienia stuchanej wypowiedzi – słucha z uwagą tekstów czytanych przez nauczyciela – słucha uważnie i z powagą wypowiedzi osób podczas uroczystości, koncertów, obchodów świat narodowych i innych zdarzeń kulturalnych – słucha tekstów interpretowanych artystycznie – przejawia w powyższych wydarzeniach zachowanie adekwatne do sytuacji – słucha wypowiedzi innych i najczęściej czeka na swoją kolej, aby się wypowiedzieć – potrafi na ogół panować nad chęcią naglego wypowiadania się, szczególnie w momencie wykazywania tej potrzeby przez drugą osobę <p>2. Osiągnięcia w zakresie mówienia:</p> <ul style="list-style-type: none"> – mówi na tematy związane z życiem rodzinnym, szkolnym oraz inspirowane literaturą szkolnymi, lekturą, wydarzeniami kulturalnymi – wypowiada się, stosując adekwatne do sytuacji wybrane techniki języka mówionego: pauzy, zmianę intonacji – formułuje pytania, dotyczące sytuacji zadaniowych, wypowiedzi ustnych nauczyciela, uczniów lub innych osób z otoczenia – wypowiada się w formie uporządkowanej i rozwiniętej na tematy związane z przeżyciami, zadaniem, sytuacjami szkolnymi, lekturą, wydarzeniami kulturalnymi – porządkuje swoją wypowiedź, poprawia w niej błędy – opowiada treść historię obrazkowych, dostosując związki przyczynowo-skutkowe – odpowiada na pytania dotyczące przeczytyanych tekstów, ilustracji – systematycznie wzbogaca słownictwo czynne – omawia treść przeczytyanych tekstów i obejrzanych ilustracji – nadaje znaczenie i tytuł obrazom i fragmentom tekstów – składa ustne sprawozdanie z wykonanej pracy – recytuje z pamięci krótkie rymowanki, wiersze, piosenki – dobiera stosowną formę komunikacji werobalnej i własnego zachowania, wyrażającą szacunek i empatię do rozmówcy – dostosowuje ton głosu do sytuacji, np. nie mówi zbyt głośno – nazыва czynności, sytuacje, doświadczenie – wykonyuje eksperymenty językowe, nadaje znaczenie czynnościom i doświadczeniom, tworząc charakterystyczne dla siebie formy wypowiedzi

	<ul style="list-style-type: none"> - nadaje znaczenie czynnościami i doświadczeniami, tworząc charakterystyczne dla siebie formy wypowiedzi - uczestniczy w zabawie teatralnej - ilustruje mimiką, gestem i ruchem zachowania bohatera literackiego lub wymyślonego - rozumie umowne znaczenie rekwizytu i umie postużyć się nim w odgrywanej scenie
3. Osiągnięcia w zakresie czytania:	<ul style="list-style-type: none"> - odczytuje uproszczone rysunki, piktogramy, znaki informacyjne, napisy - porządkuje we właściwej kolejności ilustracje historyjek obrazkowych - uzupełnia brakującą ilustrację historyjki obrazkowej - czyta poprawnie na głos teksty zbudowane z wyrazów opracowanych w czasie zajęć, dotyczące rzeczywistych doświadczeń dzieci i ich oczekiwania poznawczych - czyta poprawnie na głos teksty zbudowane z nowych wyrazów - czyta i rozumie krótkie teksty informacyjne - czyta w skupieniu po cichu i rozumie teksty drukowane - czyta w skupieniu po cichu teksty zapisane samodzielnie w zeszycie - wyodrębnia postacie i zdarzenia w tekstrach do nauki czytania i krótkich tekstrach literackich - ustala kolejność zdarzeń i ich wzajemną zależność - odróżnia zdarzenia istotne od mniej istotnych - odróżnia postacie główne i drugorzędne - wskazuje cechy i ocenia bohaterów - uzasadnia ocenę bohaterów - określa nastrój w przeczytanym utworze - wskazuje wydarzenie zmieniające postępowanie bohatera - odróżnia elementy świata fikci od realnej rzeczywistości, były rzeczywiste od medialnych, były realistyczne od fikcyjnych - wyszukuje w tekstrach fragmenty będące odpowiedzią na sformułowane przez nauczyciela pytanie - wyszukuje w tekstrach fragmenty określone przez nauczyciela - wyszukuje w tekstrach fragmenty według niego najpiękniejsze, najważniejsze, trudne do zrozumienia - wyróżnia w czytanych utworach literackich zdania opisujące bohatera (człowieka lub zwierzę) - eksperymentuje, przekształca tekst, układą opowiadanie twórcze, np. dalsze losy bohatera - komponuje początek i zakończenie tekstu na podstawie ilustracji lub przeczytanego fragmentu utworu - wyróżnia w czytanych utworach literackich dialog, opowiadanie, opis - czyta książki wskazane przez nauczyciela - czyta książki samodzielnie wybrane
4. Osiągnięcia w zakresie pisania:	<ul style="list-style-type: none"> - dba o estetykę i poprawną graficzną odrecznego pisma - pisze czytelnie i płynnie zdania i tekst ciągły - rozmieszcza poprawnie tekst ciągły na stronie zeszytu - pisze w jednej linii - przepisuje zdania i tekst ciągły - przestrzega poprawności ortograficznej w wyrazach poznanych i opracowanych podczas zajęć - pisze z pamięci wyrazy i zdania - pisze ze słuchu wyrazy i zdania - stosuje poprawnie znaki interpunkcyjne na końcu zdania i przecinki przy wyliczaniu - zapisuje poznane i najczęściej stosowane skróty, w tym skróty matematyczne

<ul style="list-style-type: none"> - porządkuje i zapisuje wyrazy w kolejności alfabetycznej według pierwszej i drugiej liter - zapisuje poprawnie liczebniki oraz wybrane, poznane w trakcie zajęć pojęcia dotyczące dyscyplin naukowych - pisze wielką literą imiona, nazwiska, nazwy miast, rzek, ulic, nazwy geograficzne, tytuły utworów i książek - zna zasadę pisowni wyrazów z „ō” (wymiana na „o, a, e”) - zna zasadę „rz” wymiennego na „r” - zna zasadę pisowni wyrazów z końcówką „-ów, -ówka” - zna zasadę pisowni „rz” po spółgłoskach - zna zasadę pisowni „ż” wymiennego na „g” - zna zasadę pisowni „ch” wymiennego na „sz” - zna zasadę rozdzielnej pisownia „nie” z czasownikami - zna zasadę łącznej pisowni „nie” z przymiotnikami - zna niektóre wyjątki w pisowni „sz” po spółgłoskach (pszczółka, pszenica, kształt, wszyscy, wszędzie) - zna zasadę pisowni „sz” po spółgłoskach w pisowni przymiotników w stopniu wyższym i najwyższym (bez podawania nazw stopni) - zna zasadę pisowni „u” w końcowce -uje, -uję, -ują w pisowni czasowników - zna zasadę pisowni „u” w końcowkach -unek, -unka - pisze poprawnie wyrażenia przyimkowe – nad, pod, obok, w, za, przy, przed - pisze samodzielnie kilka zdań na podany temat - pisze notatkę, życzenia, ogłoszenie, zaproszenie, podziękowanie, list - zapisuje wielką literą adres nadawcy i odbiorcy listu - pisze krótkie teksty, wykorzystując aplikacje komputerowe - układa i zapisuje zdania we właściwej kolejności - układa i pisze opis przedmiotu, rośliny, zwierzęcia na podstawie ilustracji lub własnych obserwacji - układa i zapisuje opowiadanie złożone z około 10 zdań 	<ul style="list-style-type: none"> - wyróżnia w wypowiedziach zdania, w zdaniach wyrazy, w wyrazach sylaby oraz gloski - różnicuje głoski na samogłoski i spółgłoski - rozróżnia i stosuje w poprawnej formie rzeczowniki, czasowniki, przyimotniki - określa rodzaje rzeczownika w liczbie pojedynczej - rozpoznaje czasy czasownika – wprowadzenie terminów: czas teraźniejszy, przeszły, przyszły - rozpoznaje zdania oznajmujące, pytające, rozkazujące w wypowiedziach ustnych i pisemnych - przekształca zdania oznajmujące w pytania i odwrotnie oraz zdania pojedyncze w złożone - stopniaje przymiotniki (stopniowanie regularne bez nazwywania stopni) - gromadzi słownictwo wokół danego tematu - gromadzi wyrazy/skójarzenia z podanym wyrazem - rozpoznaje wyrazy o znaczeniu przeciwnym, wyrazy pokrewne i o znaczeniu bliskoznaczonym - łączy w pary i tworzy pary wyrazów o znaczeniu przeciwnym (różne części mowy) - zna wyrazy dźwiękonasiadowcze, - tworzy rodziny wyrazów - używa wyrazów bliskoznacznych - zna wyrazy o różnym znaczeniu, taką samą pisownią, różna pisownia, takie samo brzmienie (homonimy) np. zamek-budowla, w drzwiach oraz wyrazy o innym znaczeniu, innej pisowni (homofony) np. morze, może
<p>5. Osiągnięcia w zakresie kształcenia językowego:</p>	

	<ul style="list-style-type: none"> – tworzy rymy – tworzy wyrazy mile i nieprzyjemne (kot, kotek, kur, kociisko; pies, psina, psisko; ptak, ptaszek, ptaszycko itp.) – zna znaczenie wybranych porównań, stałych związków frazeologicznych i przysłów – łączy wyrazy w wypowiedzeniu i poprawnie formułuje zdania pojedyncze i zdania złożone – odróżnia i nazywa utwory wierszowane od pisanych prozą, określa, który tekst jest notatką, zagadką, życzeniami, zaproszeniem, podziękowaniem, ogłoszeniem, opowiadaniem, opisem, listem
6. Osiągnięcia w zakresie samokształcenia:	<ul style="list-style-type: none"> – podejmuje próby zapisu nowych samodzielnie poznanych wyrazów i sprawdza poprawność ich zapisu, korzystając z słownika ortograficznego – korzysta z różnych źródeł informacji, np. atlasów, czasopism dla dzieci, słowników i encyklopedii, zasobów internetu i rozwija swoje zainteresowania – wykorzystuje nabycie umiejętności do rozwiązywania problemów i eksploracji świata, dbając o własny rozwój i tworząc indywidualne strategie uczenia się
matematyczna	<p>1. Osiągnięcia w zakresie rozumienia stosunków przestrzennych i cech wielkościowych:</p> <p>2. Osiągnięcia w zakresie rozumienia liczb i ich własności:</p> <p>3. Osiągnięcia w zakresie postugiwania się liczbami:</p>
	<ul style="list-style-type: none"> – określa położenie przedmiotów w przestrzeni i na płaszczyźnie – rozróżnia lewą i prawą stronę swojego ciała i drugiej osoby – wyprowadza kierunki od siebie i innej osoby widzianej z przodu (także przedstawionej na fotografii czy obrazku) – dostrzega symetrię i rysuje drugą połowę figury symetrycznej – porównuje przedmioty pod względem wyróżnionej cechy i porządkuje je w serię malejące i rosnące – postępuje się pojęciami: pion, poziom, skos <p>– liczby (w przód i wstecze) od danej liczby po 1, po 2, po 10 w dostępnym mu zakresie</p> <p>– liczby setkami do 1000</p> <p>– rozumie pojęcie liczby w aspekcie głównym, porządkowym i miarowym</p> <p>– wyjaśnia znaczenie cyfr w zapisie liczby; wskazuje jedności, dziesiątki, setki, tysiące</p> <p>– odczytuje i zapisuje, za pomocą cyfr i słownie liczby od zera do tysiąca oraz wybrane liczby do miliona (np. 1500, 10 000, 800 000):</p> <p>– umie zapisać cyframi i odczytać wybrane liczby do 1 000 000</p> <p>– porównuje dwie dowolne liczby w zakresie 10 000 (słownie i z zastosowaniem znaków: <, >, =)</p> <p>– porządkuje liczby od najmniejszej do największej i odwrotnie</p> <p>– rozumie sformułowania typu: liczba o 71 więcej większa, liczba o 10 i więcej mniejsza w zakresie dostępnym dla dziecka</p> <p>– wyjaśnia istotę działań matematycznych – dodawania, odejmowania, mnożenia i dzielenia oraz związki między nimi</p> <p>– korzysta intuicyjnie z własności działań</p> <p>– dodaje do podanej liczby w pamięci i od podanej liczby odejmuje w pamięci i liczbe jednocyfrową, liczbę 10, liczbę 100 oraz wielokrotności 10 i 100 (w prostszych przykładach) zakresie 1000</p> <p>– mnoży i dzieli w pamięci w zakresie tabliczki mnożenia</p> <p>– mnoży w pamięci przez 10 liczby mniejsze od 20</p> <p>– mnoży liczby dwucyfrowe przez 2, zapisując, jeśli ma taką potrzebę, częstotliwe wyniki działań</p> <p>– rozwiązuje równania z niewiadomą zapisaną w postaci okienka (uzupełnienia okienko)</p> <p>– stosuje własną strategię obliczeń, poprawnie zapisuje przeprowadzone obliczenia</p> <p>– postępuje się znakiem równości, znakami czterech podstawowych działań</p> <p>– korzysta intuicyjnie z własności działań</p> <p>– dodaje liczby dwucyfrowe typu $32 + 24$, $45 + 38$ i odpowiednie przypadki odejmowania, zapisując w razie potrzeby – częstotliwe wyniki działań lub wykonując działania w pamięci, od razu podaje wynik</p>

<ul style="list-style-type: none"> – sprawnie dodaje i odejmuje liczby w zakresie 100 – sprawdza wyniki dodawania za pomocą odejmowania – podejmuje próby obliczania sum i różnic różnymi sposobami – dodaje i odejmuje sposobem pisemnym – oblicza sumy i różnice większych liczb w prostych przykładach typu: $250 + 50$, $180 - 30$ – podaje z pamięci iloczyny w zakresie tabeli mnożenia – sprawdza wyniki dzielenia za pomocą mnożenia – ilustruje mnożenie i dzielenie – stosuje w praktyce i na materiale manipulacyjnym rozdzielność mnożenia względem dodawania – zna terminy: czynniki, iloczyn, dzielna, dzielnik, iloraz – oblicza niewiadomą w postaci okienka (bez przenoszenia na drugą stronę) – rozwiązuje łatwe równania jednociątaniowe z niewiadomą w postaci okienka (bez przenoszenia na drugą stronę) – ilustruje formuły działań na grafach i w tabelach, oblicza je – porównuje, dodaje i odejmuje pełne tysiące w zakresie 10 000 	<p>– analizuje i rozwiązuje zadania matematyczne wyrażone w konkretnych sytuacjach, na rysunkach, diagramach, tabelkach lub w słownie podanej treści,</p> <p>– dostosowuje problem matematyczny oraz tworzy własną strategię jego rozwiązania, odpowiadającą do warunków zadania; opisuje rozwiązanie za pomocą działań, równości z okienkiem, rysunku lub w inny wybrany przez siebie sposób np. diagramie</p> <ul style="list-style-type: none"> – rozwiązuje, układając przekształca zadania jednodziałaniowe – rozwiązuje zadania tekstowe na porównywanie różnicowe – rozwiązuje zadania złożone tańcuchowo – rozwiązuje zadania złożone nietarcuchowo – stosuje w ćwiczeniach praktycznych porównywanie ilorazowe – rozwiązuje zadania na porównywanie ilorazowe – rozwiązuje zadania złożone w kilku etapach – rozwiązuje wybrane zadania złożone <p>– podejmuje próby rozwiązywania zadań złożonych w jednym zapisie zgodnie z kolejnością sugerowaną treścią zadania</p> <p>– układając zadania tekstowe do podanych sytuacji, rysunków i formuł działań, rozwiązuje je i przekształca</p> <ul style="list-style-type: none"> – rozwiązuje zadania nietypowe i celowo źle sformułowane – rozwiązuje zadania typu logicznego – tworzy tamigłówki matematyczne, wykorzystując w tym procesie własną aktywność artystyczną, techniczną, konstruktorską – wybrane działania realizuje za pomocą prostych aplikacji komputerowych 	<p>– rozpoznaje i nazywa figury: koło, prostokąt (w tym kwadrat), trójkąt</p> <p>– rozpoznaje i poprawnie nazywa figury położone nietypowo</p> <ul style="list-style-type: none"> – rysuje odcinki i łamane o podanej długości – rysuje odreźnie prostokąty (w tym kwadraty) wykorzystując sieć kwadratową – mierzy obwody różnych figur za pomocą narzędzi pomiarowych, także w kontekstach z życia codziennego – oblicza obwód trójkąta i prostokąta (w tym kwadratu) o danych bokach – rysuje drugą potowę figury geometrycznej – rysuje figury w pomniejszeniu i powiększeniu – kontynuuje regularność w prostych motywach (szlaczki, rozetki)
<p>4. Osiągnięcia w zakresie czytania tekstu matematycznych:</p>	<p>– rozpoznaje i nazywa figury: koło, prostokąt (w tym kwadrat), trójkąt</p> <p>– rozpoznaje i poprawnie nazywa figury położone nietypowo</p> <ul style="list-style-type: none"> – rysuje odcinki i łamane o podanej długości – rysuje odreźnie prostokąty (w tym kwadraty) wykorzystując sieć kwadratową – mierzy obwody różnych figur za pomocą narzędzi pomiarowych, także w kontekstach z życia codziennego – oblicza obwód trójkąta i prostokąta (w tym kwadratu) o danych bokach – rysuje drugą potowę figury geometrycznej – rysuje figury w pomniejszeniu i powiększeniu – kontynuuje regularność w prostych motywach (szlaczki, rozetki) 	<p>5. Osiągnięcia w zakresie rozumienia pojęć geometrycznych:</p>

	<ul style="list-style-type: none"> - rozpoznaje i nazywa wybrane cechy figur geometrycznych - dostrzega symetrię w środowisku przyrodniczym, w sztuce użytkowej - mierzy i zapisuje wyniki pomiarów długości, szerokości i wysokości przedmiotów - dokonuje pomiarów odległości między obiektami, porównuje wyniki - postępuje się jednostkami: milimetr, centymetr, metr, kilometr - wyjaśnia związki między jednostkami długości - postępuje się wyrażeniami dwumianowanymi - wyjaśnia pojęcie kilometra - wie, że 1 cm to 10 mm
6. Osiągnięcia w zakresie stosowania matematyki w sytuacjach życiowych oraz w innych obszarach edukacji:	<p>- klasyfikuje obiekty i różne elementy środowiska społeczno-przyrodniczego z uwagi na wyodrębnione cechy</p> <p>- dostrzega rytmy w środowisku przyrodniczym, sztuce użytkowej i innych wytwarzach człowieka, obyczajnych w środowisku dziecka</p> <p>- dzieli na dwie i cztery części, np. kartkę papieru, czełekadę: używa pojęć: połowa, dwa i pół, cztery równe części, czwarta część lub czwierć</p> <p>- używa pojęcia „kilometr” w sytuacjach życiowych (np. przejechaliśmy 27 km)</p> <p>- wykonuje łatwe obliczenia dotyczące miar długości (z zamianą jednostek)</p> <p>- waży przedmioty, używa określeń: tona, kilogram, pół kilograma, dekagram, gram</p> <p>- wykonuje łatwe obliczenia, używając tych miar (z zamianą jednostek)</p> <p>- porównuje ciężar przedmiotów, wskazuje przedmioty leższe i cięższe</p> <p>- odmierza płyny różnymi miarkami</p> <p>- używa określeń: litr, pół litra, czwierć litra</p> <p>- dokonuje prostych obliczeń i porównuje ilości mierzonych płynów</p> <p>- odczytuje godziny na zegarze ze wskaźówkami oraz elektronicznym (wyświetlającym cyfry w systemie 24-godzinnym) wykorzystując prosty obliczenia dotyczące czasu</p> <p>- postępuje się jednostkami czasu: doba, godzina, pół godziny, kwadrans, minuta, sekunda</p> <p>- wykonuje proste obliczenia zegarowe w obrębie godzin i minut</p> <p>- oblicza upływ czasu z użyciem jednostek: pół godziny, kwadrans</p> <p>- postępuje się stoperem, aplikacjami telefonu, tabletu, komputera</p> <p>- wie, do czego służą termometry i jakie są ich rodzaje</p> <p>- mierzy temperaturę za pomocą termometru oraz odczytuje ją (również temperatury ujemne bez konieczności postępowania się liczbami ujemnymi, np. 5 stopni mrozu, 3 stopnie poniżej zera)</p> <p>- zna kolejność dni tygodnia i miesięcy w roku, liczbę dni w miesiącu</p> <p>- odczytuje, podaje i zapisuje daty</p> <p>- umie uporządkować chronologicznie podane daty</p> <p>- wykonuje proste obliczenia kalendarzowe w sytuacjach życiowych</p> <p>- wykonuje obliczenia pieniężne; zamienia złote na grosze i odwrotnie, różnicę nominaty na monetach i banknotach, wskazuje różnice w ich sile natywnej</p> <p>- zna będące w obiegu monety i banknoty (złote, grosze)</p> <p>- rozumie pojęcie dłużu i konieczność jego spłaty</p> <p>- rozumie zależności między ilością, ceną i wartością</p> <p>- oblicza koszt zakupów na podstawie ilości i ceny towarów</p>

	<ul style="list-style-type: none"> – liczny zasób doświadczeń i umiejętności – układa, rozwiązuje i przekształca proste zadania o kupowaniu i płacieniu – wykorzystuje warcaby i szachy oraz inne gry planszowe lub logiczne do rozwijania umiejętności myślenia strategicznego, logicznego, rozumienia zasad – przekształca gry, tworząc własne strategie i zasady organizacyjne – wykorzystuje nabycie umiejętności do rozwiązywania problemów, działań twórczych i eksploracji świata, dbając o własny rozwój i tworząc indywidualne strategie uczenia się
społeczna	<p>1. Osiągnięcia w zakresie rozumienia środowiska społecznego:</p> <ul style="list-style-type: none"> – identyfikuje się z grupą społeczną, do której należy: rodziną, klasą, a także społeczością lokalną i narodem – poznaje i respektuje normy i reguły postępowania w tych grupach – uczestniczy w wydarzeniach i uroczystościach szkolnych oraz organizowanych przez społeczność lokalną – wyjaśnia, iż wszyscy ludzie posiadają prawa i obowiązki – wymienia własne prawa i obowiązki jako członka rodziny i ucznia, stara się przestrzegać ich i stosować je w codziennym życiu – przyjmuje konsekwencje swojego uczestnictwa w grupie i własnego w niej postępowania w odniesieniu do przyjętych norm i zasad – ocenia postępowanie swoje i innych osób odnosząc się do poznanych wartości takich jak: godność, honor, sprawiedliwość, obowiązkowość, odpowiedzialność, przyjaźń, życzliwość, umiar, powściągliwość, pomoc, zadośćuczynienie, przepraszanie, uznanie, uczciwość, wdzięczność oraz inne, respektowane przez środowisko szkolne – stosuje formy grzecznościowe w stosunku do dorosłych, w uprzejmy sposób zwraca się do kolegów – okazuje swoim bliskim miłość i przywiązanie – nawiązuje i pielęgnuje przyjaźnie w mierze swoich możliwości – respektuje prawo innych do pracy i wypoczynku – stara się dzielić z potrzebującymi – wie, że warto być odważnym, zwłaszcza jeśli krzywdzeni są słabsi – zastanawia się nad tym, na co ma wpływ, na czym mu zależy, do czego może dążyć, nie krzywdząc innych – i dostosowując możliwości do realiów ekonomicznych rodziny – stara się być sprawiedliwym i prawdomównym, przeciwstawia kłamstwu i obmowie – wie, że nie wolno zabierać cudzej wrażliwości bez pozwolenia, pamięta o oddawaniu pożyczonych rzeczy i nie niszczy ich – wie, że wyrządzane szkody należy naprawić – przedstawia siebie i grupę, do której należy, klasę – zna podstawowe relacje rodzinne między najbliższym – rozumie termin adopcja – zapisuje swój adres, zawód rodziców i innych wybranych członków rodziny – postuguje się tymi danymi wyłącznie w sytuacjach bezpośrednich dla siebie i reprezentowanych osób, dla bezpieczeństwa własnego jest powściągliwy w używaniu danych osobistych w sytuacjach nowych i wirtualnych – rozpoznaje i nazywa wybrane grupy społeczne, do których nie należy, np. drużyny i kluby sportowe – stosuje we właściwej sytuacji słowa: porozumienie, umowa – uczestniczy w wyborach do samorządu uczniowskiego w klasie, w szkole – wymienia przykłady stowarzyszeń powstałych w efekcie porozumień i umów grup społecznych, w tym stowarzyszenia pomocy osobom niepełnosprawnym, a także stowarzyszenia dużych grup społecznych, jak miasta i państwa, Unia Europejska

<ul style="list-style-type: none"> - nazywa wybrane narodowości - jest tolerancyjny – wie, że wszyscy ludzie mają równe prawa (bez względu na miejsce urodzenia, kolor skóry, wyznawaną religię czy status materialny) - przedstawia i porównuje zwyczaje ludzi, np. dotyczące świąt i tradycji w różnych regionach Polski - wie, że są różnice między ludźmi różnych narodów i kultur, podaje przykłady z wybranych krajów Unii Europejskiej i innych regionów świata (m.in. opisuje tradycyjne życie Eskimosów) - wykorzystuje prace zespołowej w procesie uczenia się, w tym przyjmując rolę lidera zespołu - komunikuje się za pomocą nowych technologii - współpracuje z innymi w różnych sytuacjach życiowych - jest uczesny i uprzejmy wobec innych, nawet jeśli różnią się od niego pod względem sytuacji materialnej czy zwyczajów - wie, że wynagrodzenie otrzymuje się za pracę - wie, że ludzie mają różną sytuację materialną - wie, że nie można dążyć do zaspokojenia swoich pragnień kosztem innych, należy dostosowywać własne oczekiwania do realiów ekonomicznych rodzinny - w sytuacjach codziennych niesie pomoc potrzebującym, szczególnie osobom starszym i niepełnosprawnym - opisuje, jakie trudności mogą mieć w życiu osoby niesłyszącej lub niewidzącej - ma świadomość istnienia języka migowego oraz alfabetu Braille'a 	<ul style="list-style-type: none"> - opowiada o legendarnym powstaniu państwa polskiego - wyjaśnia związek legendy z powstaniem godła i barw narodowych - opowiada wybrane polskie legende związane m.in. z Wistą, Krakowem, Warszawą, Wieliczką, powstaniem nazw wybranych miejscowości - zna pełną nazwę swojej ojczyzny - rozpoznaje symbole narodowe: herb, godło i flagę Polski, hymn polski oraz wybrane stroje ludowe (krakowski, góralski) - opowiada o przygotowaniach do świąt, również państwowych (w tym 1 Maja, 2 Maja, 3 Maja, 11 Listopada oraz 1 Listopada) i w miarę możliwości w nich uczestniczy - wykonuje chorągiewkę lub kokardę narodową - zachowuje się godnie i z szacunkiem podczas śpiewania lub słuchania hymnu, wciągania flagi na maszt itp. - wie, kiedy zakładamy stroje w barwach narodowych - rozpoznaje i nazywa patrona szkoły, wyjaśnia pojęcie „patron” - wymienia imię pierwszego króla Polski - zna znaczenie wyrazu konstytucja, wymienia instytucje i osoby, które rządzą w Polsce - wymienia nazwy dawnych stolic Polski (Gniezno, Kraków) - wyjaśnia znaczenie wybranych zwyczajów i tradycji polskich - opisuje znaczenie dorobku minionych epok w życiu człowieka, jest świadomym, iż stosuje w swojej aktywności ten dorobek, np. cyfry arabskie i rzymskie - podaje przykłady zmian, które zaszły w świecie w ciągu ostatnich stu lat - opowiada, w jaki sposób na przestrzeni wieków zmieniały się sposoby oświetlania i ogrzewania domów, - porozumiewania się, ubierania, transportu, pieczenia chleba, płacenia - opowiada o życiu w osadzie biskupińskiej i w średniowiecznym zamku
<p>2. Osiągnięcia w zakresie orientacji w czasie historycznym:</p>	

	<ul style="list-style-type: none"> – podaje przykłady dawnych zawodów i opisuje je (m.in. dorożkarz, garncarz, kowal, rymarz, bednarz) – potrafi podzielić wybrane obiekty na zabytkowe i współczesne wybudowane na przykładzie Warszawy – opowiada historię własnej rodziny, przedstawia jej tradycje – przedstawia wybrane postacie i prezentuje ciekawostki o wielkich Polakach, w tym o Fryderyku Chopinie, Mikołaju Koperniku, Ignacym Łukasiewiczowi, Marii Skłodowskiej-Curie, Miroslawie Hermaszewskim, Janie Matejko, Janie Pawle II, Januszu Korczaku, a także o małych powstańcach z powstania warszawskiego i harcerzach z Szarych Szeregów – opowiada historię odkrycia Ameryki oraz podboju kosmosu – zna najważniejsze dla Polski wydarzenia historyczne m.in. w kilku zdaniach opisuje odzyskanie przez Polskę niepodległości, II wojnę światową, powstanie warszawskie – rozpoznaje w swoim otoczeniu wybrane gatunki roślin i zwierząt, w tym chronione, typowe dla różnych regionów i parku – opisuje przyrode polskich gór – wymienia przykłady spotykanych w poznanych ekosystemach gatunków i podstawowych zależności między nimi (np. czym żywią się zwierzęta, jakie mają schronienia) – określa składowe i funkcje ekosystemu na przykładzie lasu – rozpoznaje wybrane zwierzęta i rośliny, których w naturalnych warunkach nie spotyka w polskim środowisku przyrodniczym, w tym opisuje przyrodę Arktyki i Antarktydy, sawanny, pustyni, rafy koralowej i lasu deszczowego – rozpoznaje i opisuje w kilku zdaniach wymienione ekosystemy – rozpoznaje wybrane, popularne gatunki hodowlane – wie, w jaki sposób warunki konieczne do rozwoju rośliny, są zaspakajane w hodowlach (m.in. porównuje ze sobą piasek i ziemię z ogrodu) – prowadzi proste hodowle roślin – przedstawia zasady opieki nad zwierzętami domowymi, hodowlanymi i innymi – potrafi opowiedzieć o pracach prowadzonych przez człowieka w gospodarstwie rolnym, na polu, w ogrodzie i na łące w kolejnych porach roku – wymienia nazwy gatunków hodowanych i uprawianych w Polsce m.in. podaje przykłady roślin włóknistych, oleistycznych, okopowych, uprawnych egzotycznych, drzew i krzewów owocowych, ziół leczniczych, warzyw o jadalnych łodygach, korzeniach itd. – podaje przykłady ras psów – wyjaśnia słowo „ożimała” – wymienia przykłady szkodników i sprzymierzonych ogrodnika – wie, jakie korzyści czerpie człowiek z uprawy roślin i hodowli zwierząt m.in. łączy produkty z gatunkiem, dzięki któremu je otrzymujemy, wymienia przykłady sytuacji, w których zwierzęta (psy, konie) pomagają człowiekowi – wie, w jaki sposób może pomóc zwierzętom ze schronisk – zna podstawowe elementy budowy i funkcjonowania roślin (m.in. wyróżnia ich podstawowe formy, wymienia przykłady roślin zimozielonych) – zna podstawowe elementy budowy i funkcjonowania zwierząt (m.in. opowiada o różnych strategiach życiowych dotyczących odżywiania i rozwoju)
przyrodnicza	<p>1. Osiągnięcia w zakresie rozumienia środowiska przyrodniczego:</p> <p>i parku</p> <p>– rozpoznaje i wyróżnia wybrane cechy ekosystemów: lasu, pola, łąki, zbiorników wodnych, a także sadu, ogrodu</p> <p>– rozpoznaje i wyróżnia światową powstanie warszawskie</p> <p>– rozpoznaje w swoim otoczeniu wybrane gatunki roślin i zwierząt, w tym chronione, typowe dla różnych regionów i parku</p> <p>– opisuje przyrode polskich gór</p> <p>– wymienia przykłady spotykanych w poznanych ekosystemach gatunków i podstawowych zależności między nimi (np. czym żywią się zwierzęta, jakie mają schronienia)</p> <p>– określa składowe i funkcje ekosystemu na przykładzie lasu</p> <p>– rozpoznaje wybrane zwierzęta i rośliny, których w naturalnych warunkach nie spotyka w polskim środowisku przyrodniczym, w tym opisuje przyrodę Arktyki i Antarktydy, sawanny, pustyni, rafy koralowej i lasu deszczowego</p> <p>– rozpoznaje i opisuje w kilku zdaniach wymienione ekosystemy</p> <p>– rozpoznaje wybrane, popularne gatunki hodowlane</p> <p>– wie, w jaki sposób warunki konieczne do rozwoju rośliny, są zaspakajane w hodowlach (m.in. porównuje ze sobą piasek i ziemię z ogrodu)</p> <p>– prowadzi proste hodowle roślin</p> <p>– przedstawia zasady opieki nad zwierzętami domowymi, hodowlanymi i innymi</p> <p>– potrafi opowiedzieć o pracach prowadzonych przez człowieka w gospodarstwie rolnym, na polu, w ogrodzie i na łące w kolejnych porach roku</p> <p>– wymienia nazwy gatunków hodowanych i uprawianych w Polsce m.in. podaje przykłady roślin włóknistych, oleistycznych, okopowych, uprawnych egzotycznych, drzew i krzewów owocowych, ziół leczniczych, warzyw o jadalnych łodygach, korzeniach itd.</p> <p>– podaje przykłady ras psów</p> <p>– wyjaśnia słowo „ożimała”</p> <p>– wymienia przykłady szkodników i sprzymierzonych ogrodnika</p> <p>– wie, jakie korzyści czerpie człowiek z uprawy roślin i hodowli zwierząt m.in. łączy produkty z gatunkiem, dzięki któremu je otrzymujemy, wymienia przykłady sytuacji, w których zwierzęta (psy, konie) pomagają człowiekowi</p> <p>– wie, w jaki sposób może pomóc zwierzętom ze schronisk</p> <p>– zna podstawowe elementy budowy i funkcjonowania roślin (m.in. wyróżnia ich podstawowe formy, wymienia przykłady roślin zimozielonych)</p> <p>– zna podstawowe elementy budowy i funkcjonowania zwierząt (m.in. opowiada o różnych strategiach życiowych dotyczących odżywiania i rozwoju)</p>

<ul style="list-style-type: none"> - odszukuje w różnych dostępnych zasobach, w tym internetowych, informacje dotyczące środowiska przyrodniczego potrzebne do wykonania zadania, ćwiczenia - opisuje zmiany zachodzące w przyrodnictwie podczas pór roku oraz doby m.in. zna sposoby przystosowywania się zwierząt do zmieniających się warunków (odloty i przyloty ptaków itd.), umie powiązać kolejne fazy rozwoju roślin z porami roku (w tym rozwój kwiatów i owoców) <ul style="list-style-type: none"> - opisuje życie człowieka w konkretnych porach roku (sposób dbania o siebie, prace w gospodarstwie, formy odpoczynku) - wie, jakie są warunki konieczne do rozwoju roślin i zwierząt - planuje, wykonuje proste obserwacje, doświadczania i eksperymenty dotyczące obiektów i zjawisk przyrodniczych - tworzy notatki z obserwacji - gromadzi i zabezpiecza zbiorzy przyrodnicze według wskazówek nauzczyciela - podejmuje próbę wyjaśnienia istoty obserwowanych zjawisk według procesu przyczynowo-skutkowego i czasowego - chroni przyrodę (nie śmieci, szanuje rośliny, pomaga zwierzętom przetrwać zimę itd.) - zna wybrane zagrożenia dla środowiska ze strony człowieka (spalanie śmieci, zatruwanie powietrza i wód, pożary lasów itd.) - wie o istnieniu wybranych form ochrony przyrody (ochrona gatunkowa, Parki Narodowe, pomniki przyrody, rezerwaty), wymienia ich przykłady m.in. w najbliższym otoczeniu – miejscowości, regionie - wie, jakie informacje można odnaleźć w „Czerwonej Księdze Zwierząt” - segreguje odpady, stosuje opakowania przyjazne środowisku i oszczędza wodę - ma świadomość przyzyczyn i skutków takiego postępowania - wyjaśnia słowo recykling, wymienia przykłady, co może powstać po przetworzeniu makulatury i innych odpadów - projektuje zabawki lub urządzenie wykonane przy użyciu odpadów 	<p>– opisuje zawód oraz inne zajęcia wykonywane przez rodziców oraz ludzi znanych z miejscowości zamieszkania</p> <p>– ma świadomość czym zajmują się osoby pracujące w szkole oraz w służbach mundurowych i medycznych (policjant, strażak, lekarz, weterynarz), a także w innych wybranych zawodach (pilot, kelner, fryzjerka)</p> <p>– przedstawia charakterystykę wybranych zajęć i zawodów użyteczności publicznej</p> <p>– w sytuacji zagrożenia wie, do kogo może się zwrócić o pomoc</p> <p>– zna numery alarmowe telefonów: pogotowia, policji, straży pożarnej i numer alarmowy 112</p> <p>– postępuje się numerami telefonów alarmowych, formułuje komunikat – wezwanie o pomoc: policji, pogotowia ratunkowego, straży pożarnej</p> <p>– postępuje się danymi osobowymi w kontakcie ze służbami mundurowymi i medycznymi, w sytuacji zagrożenia zdrowia i życia</p> <p>– dba o higienę oraz estetykę własną oraz otoczenia, również w trakcie nauki</p> <p>– opisuje na czym polega zdrowy styl życia (ruch, w tym na świeżym powietrzu, higiena również jamy ustnej, prawidłowe odżywianie, odpoczynek)</p> <p>– ma świadomość konieczności stuchania wskazówek lekarza i stomatologa</p> <p>– tłumaczy, czym zajmuje się ortopeda i laryngolog, wymienia lekarzy innych specjalności</p> <p>– wymienia podstawowe przyczyny powstawania chorób (zna termin bakteria, wirus) oraz niepokojące objawy mogące świadczyć o chorobie</p> <p>– zna podstawowe zasady zapobiegania chorobom zakaźnym i przeziębieniom</p>
<p>2. Osiągnięcia w zakresie funkcji życiowych człowieka, ochrony zdrowia, bezpieczeństwa i odpoczynku:</p>	

	<ul style="list-style-type: none"> - zna podstawowe potrzeby fizjologiczne człowieka - nazywa główne części ciała i organy wewnętrzne zwierząt i ludzi (serce, naczynia krwionośne, drogi oddechowe, płuca, mózg, nerwy, kości, mięśnie, nerki, pęcherz, przesyk, żołądek, jelita), zna ich podstawowe funkcje i widzi niektóre powiązania między nimi - reaguje stosownym zachowaniem w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa, zdrowia jego lub innej osoby nieprzytulnego, a także postępowanie w przypadku zranienia, krvotoku z nosa, oparzenia, zadławienia, przegrzania)
	<ul style="list-style-type: none"> - zna niektóre zagrożenia ze strony innych ludzi. - ma świadomość istnienia urzędu urzędniczka praw dziecka - wymienia i opisuje podstawowe grupy produktów żywieniowych (warzywa i owoce, nabiał itd.) - ma świadomość znaczenia odpowiedniej diety dla utrzymania zdrowia - opisuje piramidę żywienia i uzasadnia położenie poszczególnych produktów - ogranicza spożywanie posiłków o niskich wartościach odżywczych i niezdrowych - zachowuje umiar w spożywaniu produktów słodzonych, zna konsekwencje zjadania ich w nadmiarze - wymienia przykłady witamin, opisuje miejsca w których się znajdują - opisuje różne sposoby przechowywania żywności (mrożenie, kiszenie, suszenie, marynowanie) - opowiada w jaki sposób można w domu przygotować dżem, jakie są etapy przygotowania chleba („od ziarenka do bochenka”) - przygotowuje posiłki służące utrzymaniu zdrowia – wykonuje kanapki lub satatkę warzywną - ubiera się odpowiednio do stanu pogody - potrafi samodzielnie określić stan pogody w danym dniu i zanotować obserwacje w kalendarzu pogody - analizuje zjawiska i uważa przyczynę ze skutkiem - orientuje się, o czym mówi osoba zapowiadająca pogodę w radiu lub w telewizji - rozróżnia podstawowe znaki drogowe - opisuje, w jakim celu stawiane są znaki zakazu, nakazu, informacyjne i ostrzegawcze - stosuje przepisy bezpieczeństwa w ruchu drogowym i w miejscach publicznych - orientuje się, że trudne warunki drogowe i atmosferyczne (oblodzenie, zmrok, śnieg) mogą ograniczać bezpieczeństwo pieszych - przestrzega zasad zachowania się w środkach publicznego transportu zbiorowego - wymienia rodzaje statków, samolotów, podaje przykłady nietypowych pojazdów (np. amfibija, drezyna, motolochia) - opowiada o czynnościach wykonywanych na lotnisku przed odlotem - potrafi kupić bilet na pociąg - stosuje się do zasad bezpieczeństwa w szkole, domu i na dworze, w tym: stosuje zasady bezpiecznej zabawy w różnych warunkach i porach roku, wie jak postępować w przypadku samodzielnego pozostania w domu lub kontaktu z nieznajomymi - wie, jakie niebezpieczeństwa mogą zagrażać turystom w górach oraz na plaży - rozpoznaje znaki i symbole informujące o różnych rodzajach niebezpieczeństw oraz zachowuje się zgodnie z informacją w nich zawartą - ma świadomość istnienia zagrożeń ze strony środowiska naturalnego, takich jak np. huragan, burza, lawina, śnieżyca, silne promieniowanie słoneczne oraz ich następstwa: powódź, pożar

	<ul style="list-style-type: none"> - określa odpowiednie sposoby zachowania się człowieka w takich sytuacjach - zna nie bezpieczeństwa grożące ze strony roślin (zatrucia, poparzenia, zranienia) - rozpoznaje najpospolitsze grzyby jadalne i trujące - wie, że niektóre zwierzęta mogą być groźne dla człowieka (np. zwierzęta chore, chroniące swoje młode) - orientuje się, że należy zachować ostrożność przy używaniu sprzętów elektrycznych oraz w kontakcie z substancjami chemicznymi stosowanymi w gospodarstwie domowym i rolnym (leki, środki ochrony roślin, detergenty, nieznanie substancje) - ma świadomość obecności nieprawdziwych informacji, np. w przestrzeni wirtualnej <ul style="list-style-type: none"> - sprawdza informacje, zadając pytania nauczycielowi, rodicom, policjantowi, strażowi miejskiej - stosuje zasady bezpieczeństwa podczas korzystania z urządzeń cyfrowych - rozumie i respektuje ograniczenia związane z czasem pracy z takimi urządzeniami - stosuje zasady netetykiety - ma świadomość, iż nieodpowiedzialne korzystanie z technologii ma wpływ na utratę zdrowia człowieka - wymienia przykłady pozytywnego znaczenia technologii w życiu człowieka (w tym opisuje działanie katalogu elektronicznego w bibliotece)
3. Osiągnięcia w zakresie rozumienia przestrzeni geograficznej:	<p>3. Osiągnięcia w zakresie rozumienia przestrzeni geograficznej:</p> <ul style="list-style-type: none"> - określa położenie swojej miejscowości <ul style="list-style-type: none"> - podaje status administracyjny wsi/ miejscowości (wieś, miasto) - opisuje charakterystyczne elementy przyrody - opisuje charakterystyczne miejsca wybranego obszaru w Polsce (np. okolicy zamieszkania) w tym Parki Krajobrazowe i Parki Narodowe. - wie, w jakim regionie Polski mieszka <ul style="list-style-type: none"> - wskazuje na mapie fizycznej Polski jej granice, góry (w tym Tatry, Bieszczady, Karpaty, Baranią Góre), morze, rzeki (Wisłę wraz ze źródłem i ujściem, Odę, największe rzeki w swoim regionie), wybrane miasta (swoją miejscowością, Warszawę, Gdańsk, Kraków, Toruń, Wieliczkę, stolice makroregionów Polski oraz inne miasta poznawane przy okazji różnych tematów) - wskazuje na mapie Europy państwa graniczące z Polską - rozpoznaje i opisuje typowe krajobrazy Polski (krajobraz nizinny, nadmorski, górski, oraz miejski, przemysłowy, rolniczy) - wskazuje na mapie i opisuje warunki naturalne ważniejszych krajów geograficznych Polski - wymienia i opisuje wybrane bogactwa naturalne Polski (sól, węgiel, żelazo, siarkę, ropę naftową, glinkę) - wskazuje na globusie lokalizację Polski, kontynentów, biegunów oraz państw znanych z lektur szkolnych - wymienia i wskazuje na mapie główne kierunki geograficzne - określa położenie miejscowości używając określeń „na północ od...” - podejmuje próbę samodzielnego odczytywania mapy oraz wyznaczania tras na podstawie prostych wskazówek - wymienia nazwę stolicy Polski, opisuje wygląd herbu - opisuje charakterystyczne obiekty Warszawy (w tym również Pomnik Małego Powstańca i Grób Nieznanego Żołnierza), a także Krakowa i Zakopanego <ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia znaczenie stolicy dla całego kraju - przedstawia charakterystyczne dla Polski miejsca i tradycje z których stynie, m.in. opowiada o zabytkach Krakowa i Warszawy, najstarszej kopaliń w Wieliczce, szczególnie cennych obszarach przyrodniczych, wymienia nazwy miejscowości, w których można zwiedzać zabytkową starówkę, średniowieczne zamki, porty

	<ul style="list-style-type: none"> – opisuje sporty zimowe, wymienia miejsca, w których można je w Polsce uprawiać oraz nazwiska najbardziej znanych Polskich sportowców (m.in. Adam Małysz, Justyna Kowalczyk) – przy pomocy nauczyciela układła plan wycieczki krajoznawczej do jednego z interesujących miejsc w Polsce – wie, że Polska znajduje się w Europie i należy do Unii Europejskiej – wskazuje na mapie kilka innych państw należących do niej – rozpoznaje flagę i hymn Unii Europejskiej – opowiada o wybranym przez siebie kraju europejskim – potrafi wymienić przykłady miast będących stolicami państw europejskich – przy pomocy źródeł potrafi rozpoznać flagi wybranych państw europejskich – wyznacza główne kierunki geograficzne na podstawie cienia, przy pomocy nauczyciela – używając kompasu, oraz obserwując inne elementy świata przyrody – wymienia stany skupienia wody, nazywa procesy przejścia między nimi (parowanie, skraplanie, topnienie, zamrzanie). – rozpoznaje charakterystyczne rodzaje opadów (w tym grad i mgła) oraz osadów atmosferycznych (rosa, szron, szadź), opisuje w jaki sposób powstają – zna podstawowe zasady obiegu wody w przyrodzie – zna terminy: wody stojące i płynące, wymienia ich przykłady – opisuje podstawowe cechy świata słonecznego i okresią sposob jego obserwacji (odbicie np. w wodzie, cień, rozszczepienie – tęczą) – potrafi się postugiwać magnesem i opisuje jego działanie – zna wybrane cechy dźwięku – zna kolejność pór roku – ma świadomość, iż pory roku i doby zależą od położenia Ziemi względem Słońca – opisuje wpływ świata słonecznego na cykliczność życia na Ziemi – potrafi wytłumaczyć, dlaczego dzień i noc zmieniają czas trwania w ciągu roku – podaje daty rozpoczęcia kolejnych pór roku – potrafi wymienić różnice w pogodzie między poszczególnymi porami roku (m.in. nazywa związane z nimi zjawiska atmosferyczne) – przedstawia położenie Ziemi w Układzie Słonecznym – podaje przykłady innych ciał niebieskich (planetę, gwiazdy, Księżyca) – wie, dlaczego Ziemia nazywana jest Błękitną Planetą – zna znaczenie wyrazu atmosfera i grawitacja – wykonuje makietę Układu Słonecznego 	<p>plastyczna</p> <ol style="list-style-type: none"> Osiągnięcia w zakresie percepcji wizualnej, obserwacji i doświadczeń – wyróżnianie w obrazach, ilustracjach, impresjach plastycznych, plakatach, na fotografach: <ul style="list-style-type: none"> – wyróżnia kształty obiektów – nadaje im nazwę i znaczenie, podaje części składowe, podobieństwa, różnice, cechy charakterystyczne części składowych – wyróżnia wielkości i proporcje, położenie i oddalenie pojedynczych obiektów i elementów złożonych, różnice w wyglądzie tego samego przedmiotu w zależności od położenia i zmiany stanowiska osoby patrzącej na obiekt – wyróżnia barwę, wzór różnych barw, różnice walorowe w zakresie jednej barwy, faktury – wyróżnia cechy charakterystyczne i indywidualne ludzi w zależności od wieku, płci, typu budowy, cechy charakterystyczne zwierząt, różnice w budowie, kształcie, ubarwieniu, sposobach poruszania się
--	--	---

<p>2. Ostiągnięcia w zakresie działości plastycznej i ekspresji twórczej:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wypowiada się w różnych technikach plastycznych na płaszczyźnie <ul style="list-style-type: none"> – umie stosować poznane narzędzia i materiały – postuluje się takimi środkami wyrazu plastycznego, jak kształt, barwa, faktura – wykonuje prace rysunkowe, malarstkie i graficzne – wypowiada się w różnych technikach, tworząc przestrzenne prace plastyczne (rzeźby w plastelinie, glinie, modelinie i in.) – rysuje kredką, kredą, ołówkiem, patykiem (plaskim i okrągłym), piórem, węglem, mazakiem – maluje farbami, tuszami przy użyciu pędzi (plaskich, okrągłych), palców, stempli – wydzieła, wycinana, składa, przylepią, wykorzystując gazetę, papier kolorowy, makulaturę, karton, ścinki tekstylne itp. – modeluje (lepi i konstruuje) z gliny, modeliny, plasteliny, mas papierowych i innych, z materiałów naturalnych i przemysłowych (np. szyszki, kasztany, żołędzie, patyki, kora, papier, bibuta, karton, folia metalowa, cienkie druciki, tworzywa, sznurki, opakowania itd.) – odbią, powiela za pomocą: kalki, tuszu, farby, stempla wykonanego ziemniaka, gumy, korka i innych tworzyw, a także przy pomocy prostych programów komputerowych – wykonuje prace, modele, rekwizyty, impresje plastyczne potrzebne do aktywności artystycznej, naukowej – wykonuje prace i impresje plastyczne jako formy przekazania i przedstawienia uczuć, nastrojów, jako niespodzianki (np. prezent, zaproszenie) – przedstawia zjawiska i wydarzenia z otaczającej rzeczywistości, realne i fantastyczne, uwzględniając możliwości ruchu ludzi i zwierząt, przedstawia obiekty indywidualne i sceny złożone, kolejne etapy zdarzeń – przedstawia sceny, sytuacje, zjawiska, przedmioty, odnosząc je do warunków dotyczących kształtu, wielkości, proporcji, relacji w przestrzeni, barw, faktury, waloru czy kompozycji rytmicznej, symetrycznej, zamkniętej, otwartej – ilustruje sceny i sytuacje (realne i fantastyczne) inspirowane wyobraźnią, baśnią, opowiadaniem, muzyką – przedstawia nastroje, stany uczuciowe, własne i inspirowane przeżyciami, doświadczeniami, marzeniami, stanami pogody, porami roku, utworami literackimi, muzycznymi, filmami, świętami, ważnymi wydarzeniami itd. – tworzy przy użyciu prostej aplikacji komputerowej, np. plakaty, ulotki i inne wytwory – korzysta z narzędzi medialnych w swojej działalności twórczej – umie korzystać z przekazów medialnych w zakresie pozykiwania informacji o wybranych dziedzinach sztuki – tworzy przedmioty charakterystyczne dla sztuki ludowej regionu, w którym mieszka 	<p>3. Ostiągnięcia w zakresie recepcji sztuk plastycznych:</p> <ul style="list-style-type: none"> – rozpoznaje i nazywa dziedziny sztuk plastycznych, np. malarstwo, rzeźbę – nazywa dziedziny sztuki użytkowej, np. meblarstwo, tkactwo, ceramikę, hafciarstwo, architekturę, grafikę komputerową – wypowiada się na temat oglądanych dzieł sztuki plastycznej, przedmiotów, obiektów – rozpoznaje wybrane dzieła malarstkie – rozpoznaje i nazywa podstawowe gatunki dzieł malarstw i graficznych: pejzaż, portret, scena rodzajowa – nazywa wybrane przykłady dzieł znanych artystów: malarzy, rzeźbiarzy, reprodukcja pochodzenia lub innych – odróżnia techniki malarstkie od graficznych – wyjaśnia pojęcia: oryginał, kopią, obrazu lub rzeźby, reprodukcja – wskazuje miejsca prezentacji sztuk plastycznych
--	--

<p>techniczna</p> <p>1. Osiągnięcia w zakresie organizacji pracy:</p> <ul style="list-style-type: none"> – dobiera odpowiednie materiały i narzędzia, postępuje się nimi zgodnie z podanymi zasadami – umie stosować poznane narzędzia i materiały – odmierza odpowiednie ilości materiału (prezentuje ekonomiczny styl działania – nie marnuje materiału) – organizuje pracę i planuje kolejne czynności, utrzymuje ład i porządek w swoim miejscu pracy – utrzymuje porządek wokół siebie (na stoliku, w sali zabaw, szatni, ogrodzie) – sprząta po sobie i pomaga innym w utrzymywaniu porządku – dba o estetykę prac i dobrą organizację warsztatu pracy – wyjaśnia znaczenie oraz konieczność zachowania ładu, porządku i dobrej organizacji pracy ze względu na bezpieczeństwo – przedstawia własny pomysł rozwiązania technicznych w realizowanym projekcie – planuje i realizuje własne projekty/prace – zgodnie współdziała w zespole w czasie realizacji tych prac – wie, że dobra organizacja działania technicznego wymaga pracy indywidualnej i współpracy zespołowej – ocenia projekty/prace, wykorzystując poznane i zaakceptowane wartości: systematyczność działania, pracowitość, konsekwencja, gospodarność, oszczędność w odniesieniu do korzystania z czasu, materiałów, narzędzi i urządzeń – wykorzystuje urządzenia techniczne i technologie – zwraca uwagę na zdrowie i zachowanie bezpieczeństwa z uwzględnieniem selekcji informacji, wykonywania czynności użytkowych lub potrzebnych <p>2. Osiągnięcia w zakresie znajomości informacji technicznej, materiałów i technologii wytwarzania:</p> <ul style="list-style-type: none"> – odczytuje podstawowe informacje techniczne i stosuje w działaniu sposoby użytkowania: materiału, narzędzi, urządzenia zgodnie z instrukcją, w tym multimedialną – określa wartość urządzeń z punktu widzenia cech użytkowych (ciążwa lub trudna obsługa), ekonomicznych, estetycznych – wie, że wartość użytkowa urządzenia ma ważne znaczenie w czasie podejmowania decyzji o nabyciu i stosowaniu – wie, jak wytworzono niektóre przedmioty codziennego użytku (meble, samochody, sprzęt gospodarstwa domowego) – wie, jak ludzie wykorzystywali dawniej i wykorzystują dzisiaj siły przyrody (wiatr, woda) – rozpoznaje wybrane rodzaje maszyn i urządzeń – podaje przykłady znanych sobie urządzeń wytwórczych (narzędzia, przyrządy), transportowych (samochody, statki, samoloty), informatycznych (komputer, telefon komórkowy) – wymienia różne rodzaje budowli (budyńki mieszkalne, biurowe, przemysłowe, mosty, tunele i in.) – zna wybrane rodzaje urządzeń elektrycznych (np. latarka, szczotka do zębów) – wykonuje przedmioty użytkowe, w tym dekoracyjne i modele techniczne z zastosowaniem połączeń nierozłącznych: sklejania klejem, wiązania, szycia lub zszywania szszynkami, sklejania taśmą itp. – wykonuje przedmioty użytkowe, w tym dekoracyjne i modele techniczne z zastosowaniem połączeń rozłącznych: spinaczami biurowymi, wiązania sznurkiem lub wstążką ozdobną – wykonuje przedmioty użytkowe, w tym dekoracyjne i modele techniczne bez użycia kleju, taśm, zszywek, np. wybrane modele technik origami, modele kartonowe wycinane – umie ciąć papier, tekturę i wybrać tworzywa sztuczne – wykonuje przedmioty użytkowe, w tym dekoracyjne i modele techniczne z wykorzystaniem prądu elektrycznego: lampion, dekoracja świąteczna – montuje modele papierowe i z tworzyw sztucznych według podanych prostych instrukcji i schematów rysunkowych (latawce, maskiety domów, statków, samolotów i in.) – stosuje poznaną technologię przy wykonywaniu przedmiotów użytkowych lub montowaniu wybranych modeli urządzeń 	
---	--

	<ul style="list-style-type: none"> – umie obsługiwać urządzenia techniczne, stosując się do zasad podanych w instrukcjach obsługi – wykonuje przedmiot/model/pracę według własnego planu i opracowanego sposobu działania
informatyczna	<p>1. Osiągnięcia w zakresie rozumienia, analizowania i rozwiązywania problemów</p> <ul style="list-style-type: none"> – poznaje pojęcie algorytmu i tworzy algorytmy najprostszych codziennych czynności; – rozwija żadania i łamigłówki logiczne; – tworzy instrukcję do wyraźnych, własnych gier np. planszowych – określa cechy wspólne dla różnych typów zachowań – np. ruchu – tworzy sekwencje poleceń na potrzeby sterowania obiektem; <p>2. Osiągnięcia w zakresie programowania i rozwiązywania problemów z wykorzystaniem komputera i innych urządzeń cyfrowych</p> <ul style="list-style-type: none"> – tworzy proste programy w programie Scratch; – steruje obiektem na ekranie; – tworzy ciągi poleceń skierujące do narysowania określonego kształtu, zawierające proste iteracje (np. kwadrat, prostokąt); – tworzy zaproszenie i dyplom w edytorze tekstu; – formatuje tekst w edytorze tekstu; – wstawia do tekstu obrazy pobrane z internetu, z poszanowaniem prawa o własności intelektualnej. – łączy obrazy z edytora grafiki i internetu z tekstem w edytorze tekstu. – korzysta ze wskazanych stron internetowych – np. scratch.mit.edu, code.org, wikipedia.org, poczty internetowej. – tworzy prostą prezentację multimedialną <p>3. Osiągnięcia w zakresie postępowania się komputerem, urządzeniami cyfrowymi i sieciami komputerowymi.</p> <ul style="list-style-type: none"> – kopiuje pliki między folderami, – wyszukuje w internecie informacji na zadany temat; – uruchamia przeglądarkę internetową, prawidłowo wpisując adres strony; – drukuje wykonane przez siebie prace; – kojarzy działanie z efektami pracy komputera z oprogramowaniem; <p>4. Osiągnięcia w zakresie rozwijania kompetencji społecznych</p> <ul style="list-style-type: none"> – współpracuje z innymi uczniami tworząc proste programy w programie Scratch; <p>5. Osiągnięcia w zakresie przestrzegania prawa i zasad bezpieczeństwa:</p> <ul style="list-style-type: none"> – postuluje się udostępnioną mu technologią, zgodnie z ustalonymi zasadami – rozróżnia pożądane i niepożądane zachowania związane z pracą przy komputerze w szkole i w domu – zna zasady bezpiecznej pracy w internecie, rozróżnia pożąданie i niepożądane zachowania – przestrzega zasad dotyczących korzystania z efektów pracy innych osób
muzyczna	<p>1. Osiągnięcia w zakresie słuchania muzyki:</p> <ul style="list-style-type: none"> – odróżnia podstawowe elementy muzyki (melodię, rytm, wysokość dźwięku, akompaniament, tempo i dynamikę) – aktywnie słucha muzyki i określa jej cechy – rozpoznaje i wyraża środkami pozamuzycznymi charakter emocjonalny stuchanych utworów – rozpoznaje różne rodzaje źródeł dźwięku – zna i rozpoznaje niektóre rodzaje głosów ludzkich (sopran, bas) – rozpoznaje brzmienie wybranych instrumentów muzycznych (fortepianu, gitary, skrzypiec, trąbki, fletu, perkusji) – zna podstawowe formy muzyczne (AB, ABA) i reaguje ruchem lub gestem na ich części – uczestniczy w koncertach muzycznych (AB, ABA) i reaguje ruchem lub gestem na ich części – zachowuje się kulturalnie podczas koncertu – wyraża opinię o wystuchanych prezentacjach muzycznych

	<p>2. Osiągnięcia w zakresie ekspresji muzycznej. Śpiew:</p> <ul style="list-style-type: none"> - improwizuje głosem proste ilustracje dźwiękowe do tekstów i obrazów - śpiewa własne piosenki i rymowanki (rymowanki powitalne, wyliczanki, fraszki szkolne i inne) - podczas śpiewu dba o prawidłową postawę, artykulację i oddech - śpiewa piosenki charakterystyczne dla tradycji i zwyczajów polskich - realizuje proste rytm i wzory rytmiczne za pomocą sylab rytmicznych - śpiewa i rozpoznaje hymn Polski
	<p>3. Improwizacja ruchowa, rytmika i taniec:</p> <ul style="list-style-type: none"> - reaguje ruchem na puls rytmiczny i jego zmiany - wykonuje improwizacje ruchowe do podanej muzyki - improwizuje ruch kukiełek do muzyki - realizuje proste rytm i wzory rytmiczne za pomocą sylab rytmicznych, gestów i ruchu - wykonyuje taniec dworski z epoki renesansu - taneczny podstawowy krok i figury poloneza i kujawiaka - zna i tanęczy kroki oraz figury gawota oraz prostego ludowego tańca rumuńskiego i tańca kowbojskiego
	<p>4. Gra na instrumentach muzycznych:</p> <ul style="list-style-type: none"> - odtwarza proste rytm i schematy rytmiczne na instrumentach perkusyjnych - gra proste melodie i akompaniamenty na dzwonkach i na flecie - wykonyuje proste ilustracje instrumentalne do podanych tekstów i obrazów - improwizuje na instrumentach muzycznych według ustalonnych zasad
	<p>5. Osiągnięcia w zakresie znajomości form zapisu dźwięku:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zna wybrane znaki notacji muzycznej i reaguje na nie (wyraża ruchem czas trwania wartości rytmicznych, nut, pauz) - zapisuje dźwięki za pomocą układu klocków rytmicznych i wykorzystuje zapis w zabawie - korzysta z zapisu melodii w czasie gry na flecie lub na dzwonkach - wie, że muzykę można zapisać za pomocą znaków muzycznych, zarejestrować przy pomocy komputera, dyktafonu, telefonu
wychowanie fizyczne	<p>1. Osiągnięcia w zakresie utrzymania higieny osobistej i zdrowia:</p> <ul style="list-style-type: none"> - utrzymuje w czystości ręce i całe ciało - przebiera się przed zajęciami ruchowymi i po ich zakończeniu - wykonuje te czynności samodzielnie i w stosownym momencie - dostosowuje strój w trakcie zajęć ruchowych na świeżym powietrzu do rodzaju pogody i pory roku (nakrycie głowy – stońce, lekki mroz itp.) - dostosowuje strój w trakcie zajęć ruchowych w pomieszczeniu do panujących tam warunków - wyjaśnia znaczenie ruchu w procesie utrzymania zdrowia - zna wartość aktywności fizycznej i właściwego odżywiania dla prawidłowego funkcjonowania organizmu - przygotowuje we właściwych sytuacjach i w odpowiedni sposób swoje ciało do wykonywania ruchu, np. phwania, kilkugodzinnej wycieczki, wędrówki itp. - ma świadomość znaczenia systematyczności i wytrwałości w wykonywaniu ćwiczeń – uznaje, że każdy człowiek ma inne możliwości w zakresie sprawności fizycznej - akceptuje sytuację dzieci, które z uwagi na chorobę nie mogą być sprawne w każdej formie ruchu - wyraża zrozumienie i empatię poprzez zachowanie wyprowadzone z tych wartości - wie, że choroby są zagrożeniem dla zdrowia i można im zapobiegać (szczepienia ochronne, właściwe odżywianie, aktywność fizyczna przestrzeganie higieny) - dba o prawidłową postawę podczas siedzenia w ławce i przy stole

	<ul style="list-style-type: none"> - zna wartość aktywności fizycznej i właściwego odżywiania dla prawidłowego funkcjonowania organizmu - właściwie zachowuje się w czasie choroby - wie, że nie można samodzielnie zażywać żadnych leków ani stosować środków chemicznych niezgodnie z przeznaczeniem - postępuje się przyborami sportowymi zgodnie z ich przeznaczeniem - umie wybrać bezpieczne miejsce do zabaw i gier ruchowych - wie, do kogo zwrócić się o pomoc w sytuacji zagrożenia zdrowia lub życia - zna numery służb ratunkowych i ogólnopolski numer alarmowy 112
2. Osiągnięcia w zakresie sprawności motorycznych:	<p>– przyjmuje podstawowe pozycje do ćwiczeń: postawa zasadnicza, rozkrok, wykrok, zakrok, stanie na jednej nodze, klęk podparty, przysiad podparty, podpór tyłem, siad klęczny, skrzyni, skulony, prosty</p> <p>– wykonuje skłony, skrętoskony</p> <p>– pokonuje w biegu przeszkody naturalne i sztuczne</p> <p>– biega z wysokim unoszeniem kolan</p> <p>– biega w połączeniu ze skokiem</p> <p>– biega z przenoszeniem przyborów, np. piłki, piateczki</p> <p>– biega z rzutem do celu ruchomego i nieruchomego</p> <p>– biega w różnym tempie</p> <p>– realizuje marszobieg</p> <p>– wykonuje przewrót w przód i w tył na materacu z przystądem podpartym</p> <p>– wykonuje samodzielnie rozgrzewkę podczas truchtu</p> <p>– rzuci i podaje jedną ręką piłką małą i dużą w miejscu i w ruchu</p> <p>– rzuci oburacz do przodu, znad głowy, piłka mała i duża</p> <p>– toczy i koźlije piłkę</p> <p>– rzuci małymi przyborami na odległość i do celu</p> <p>– skacze na jednej nodze i obunóż ze zmianą tempa, kierunku, pozycji ciała</p> <p>– skacze w dół dowolnym sposobem</p> <p>– skacze przez skakankę</p> <p>– podnosi i przenosi przybory</p> <p>– wykonuje przeskok zawrotny przez ławeczkę, naskoski z zestiski, skoki zajęcze</p> <p>– wykonuje skłony, skrętoskony</p> <p>– wykonuje przetoczenie, czolganie, podciąganie</p> <p>– wykonuje czworakowanie ze zmianą kierunku i tempa ruchu</p> <p>– wykonuje ćwiczenia równoważne bez przyboru i z przyborem, np. na ławecze gimnastycznej</p> <p>– wspina się, np. na drabinkach</p> <p>– mocuje się w parach w pozycjach niskich i wysokich</p> <p>– wykonuje próbę siły mniejsi brzucha</p> <p>– wykonuje próbę giękości dolnego odcinka kręgosłupa</p> <p>– współpracuje z partnerem i całym zespołem podczas zadań gimnastycznych</p> <p>– samodzielnie wykonuje ćwiczenia prowadzące do zapobiegania wad postawy</p>

<p>3. Osiągnięcia w zakresie różnych form rekreacyjno-sportowych</p> <ul style="list-style-type: none"> – bierze udział w zespołowych zabawach ruchowych, minigrach i grach terenowych, zawodach sportowych   <ul style="list-style-type: none"> – reaguje ruchem na zmiany rytmu, tempa i głośności (zabawy orientacyjno-porządkowe z zastosowaniem sygnałów dźwiękowych) – respektuje i podporządkowuje się decyzjom sędziego – organizuje zespołową zabawę lub grę ruchową z wykorzystaniem przyboru lub bez – zachowuje powściągliwość w ocenie sprawności fizycznej kolegów i koleżanek – uczestników zabawy – respektuje ich prawo do indywidualnego tempa rozwoju – radzi sobie w sytuacji przegranej i akceptuje zwycięstwo, np. druzyń przeciwnej – gratuluje drużynie zwycięskiej sukcesu – respektuje przepisy, reguły zabaw zespołowych, gier ruchowych i sportowych – respektuje przepisy ruchu drogowego w odniesieniu do pieszych, rowerzystów, rolkarzy, biegaczy i innych osób, których poruszanie się w miejscu publicznym może tworzyć zagrożenie bezpieczeństwa – uczestniczy w zabawach i grach zespołowych z wykorzystaniem różnych rodzajów piłek, np. ringo, mini-koszykówka, mini-siatkówka, mini-piłka ręczna i nożna – potrafi wykonać prawidłowo elementy charakterystyczne dla tych gier: rzut ringiem, piłką do kolegi, oburącz stojąc lub w biegu, elementy kozlowania stojąc lub w biegu, rzucanka siatkarska itd. – układa zespołowe zabawy ruchowe i w nich uczestniczy – składa niekonwencjonalne zespołowe zabawy ruchowe i w nich uczestniczy, np. wyścig olbrzymów – czworakowanie w dużych butach, wyścig klaunów – wędrowka par uczniów połączonych szarfą itp. – ma świadomość, iż sukces w takiej zabawie odnosi się dzięki sprawności, zasadności i współdziałaniu – jeździ na dostępnym sprzęcie sportowym, np. na hulajnodze, rolkach, deskorolce, rowerze, sankach, łyżwach
--